

Handläggare
Anderson Tomas

Datum
2018-05-16

Diarienummer
KSN-2018-1712

Kommunfullmäktige

Ersättning för hemtjänst och hemsjukvård 2018

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att fastställa ersättning och ersättningsmodell för hemtjänst och hemsjukvård enligt ärendets **bilaga 1**.

Ärendet

Äldrenämnden har den 25 maj 2018 tillstyrkt förslag till ersättning för hemtjänsten och hemsjukvården inom Lagen om valfrihet (LOV) och överlämnat förslaget till kommunfullmäktige för beslut. De föreslagna ersättningarna bygger på de förutsättningar som kommunfullmäktige beslutade i november 2017 i Mål- och budget 2018-2020.

Protokollsutdrag från nämnden återges i **bilaga 2**.

Beredning

Förslaget till ersättningar har tagits fram av äldreförvaltningen. I beredningen har samråd skett med omsorgsförvaltningen.

Föredragning

I Uppsala kommun finns möjlighet att välja utförare inom hemtjänsten och hemsjukvården. Äldrenämnden och omsorgsnämnden är ansvariga för verksamheterna. För tjänsterna utgår ersättningar till utförarna, som kan vara i kommunens egen eller privat regi. Ersättningarna justeras och fastställs årligen av kommunfullmäktige på förslag av äldrenämnden.

Som grund för ersättningen som ges till utförare inom hemtjänsten står den utförda tiden inom en viss insats, exempelvis matservice eller personlig omvårdnad. Ersättningen föreslås för några insatser att höjas och för andra insatser att sänkas i förhållande till dagens ersättningsnivå. Förslaget på nya ersättningar inom hemtjänst bedöms vara kostnadsneutralt sett mot tidigare nivå.

För ersättning för hemsjukvårdsinsatser av legitimerad personal föreslås en ny

ersättningsmodell införs med schablontid per patient och månad istället för som tidigare med grund i utförd tid. Det nya förslaget innebär en mer förutsägbar ekonomisk styrning av ersättningen och kostnaden för nämnden avseende särskilt hälso- och sjukvårdsinsatser.

Efter att fullmäktige fattat beslut om nya ersättningar ska äldreförvaltningen erbjuda de kontrakterade utförarna av hemtjänst och hemsjukvård nya kontrakt i enlighet med det nya förfrågningsunderlag som ersättningarna är knutna till. De nya ersättningarna börjar gälla när de nya kontrakten börjar gälla.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i föreliggande ärende.

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Christoffer Nilsson
Chef kommunledningskontoret

6. Regler för registrering av tid och ersättning

Allmänt

Denna bilaga reglerar ersättning för hemtjänst- och hemsjukvårdsinsatser enligt Socialtjänstlagen (SoL) och Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) samt principer och vägledning för registrering av tid för utförd insats. Regler och ersättning enligt nedan gäller både för privat och egen regi. Ersättningen grundas på utförd tid för respektive insats avseende hemtjänst och hemsjukvård. Hemsjukvård utförd av legitimerad personal ersätts enligt annan princip än hemtjänstinsatser och delegerad hälso- och sjukvård vilket följer av avsnitt 6.2.1. nedan. De insatser som denna bilaga reglerar ersättning för är:

- Hemtjänst (service- och omvårdnad),
- Hemsjukvård inklusive delegerade hälso- och sjukvårdsinsatser,
- Matdistribution, utförd tid för vak och larm.

Det är viktigt att den utförda tiden blir korrekt registrerad då den bl.a. ligger till grund för:

- den taxa och avgift den enskilde betalar för utförd insats,
- den ersättning utföraren erhåller,
- säkerställande att den enskilde får den insats hen är i behov av enligt biståndsbeslut.

Beställaren har kostnadsansvaret för individuellt förskrivna hjälpmedel. Utföraren har kostnadsansvaret för inkontinenshjälpmedel/urologiskt material, arbetstekniska hjälpmedel och övrigt förbrukningsmaterial.

6.1. Registrering av utförd tid

All utförd tid hos enskild ska registreras i samband med att insatsen utförs. Personal registrerar den utförda tiden och vilken insats som utförs. Justering av tid i efterhand är i undantagsfall tillåtet men får endast göras i händelse av att registrerad tid blivit fel av särskild anledning. Orsak till justering av tid ska alltid dokumenteras i det elektroniska systemet för att kunna godkännas och ersättas.

6.1.1. Tidsregistrering för service, personlig omvårdnad, delegerad HS och larmsinsatser

För serviceinsatser, personlig omvårdnad inklusive delegerade hälso- och sjukvårdsinsatser samt larmsinsatser mellan kl. 07.00 – 22.00 utgår ersättning för utförd tid till utförare med godkännande för detta. Ersättning utgår endast för direkt utförd tid, d.v.s. tid hemma hos enskild eller tillsammans med denne utanför hemmet.

Bilaga 6: Regler för registrering av tid och ersättning

När trygghetslarm installeras ska utföraren ta in information om brukaren. Tid för att inhämta information hos den enskilde med enbart trygghetslarm ska registreras som insats för utförd tid.

För ny brukare som ännu inte registrerats i det elektroniska systemet ska kontakt omgående tas med Seniorguide för registrering av brukaren.

6.1.1.1. Larm ersättning kl. 22.00 – 23.00

Dag/kväll-utföraren erhåller ersättning för omvårdnadsinsatser i samband med larm som är inkomna på kvällen.

6.1.2. Särskilt om registrering av utförd tid vid gemensamma insatser

Oavsett om personal hos brukare utför service- och omvårdnadsinsats vid ett och samma tillfälle eller inte ska respektive insats och tid registreras var för sig. Delegerad hälso- och sjukvård ska likaså alltid registreras som egen insats.

6.1.3. Registrering av tid för insats till sammanboende

När insatser utförs hemma hos makar eller sammanboende ska tiden registreras på respektive person. Vid insatser som utförs för bådars räkning samtidigt, exempelvis städ, är det viktigt att tiden registreras på båda personerna utifrån den tid som är beviljad. Om tid enbart registreras på en part kan detta resultera i ett återkrav för att den beviljade tiden överskrids för denne.

6.1.4. Särskilt om registrering av utförd tid och uppföljning i hemsjukvård

Hemsjukvård grundas inte på biståndsbeslut. Registrering av tid för hemsjukvård ska ske av både så kallad *direkt tid*, det vill säga tid med och/eller hemma hos enskild patient, och så kallad *indirekt tid*.

Uppföljning kommer göras gällande förändringar av antalet patienter i hemsjukvården och utförd tid. Utförare kommer att avkrävas en utförlig skriftlig redogörelse i händelse av att förändringen av antalet patienter är stort.

6.2 Ersättning för insatser

Ersättning för respektive insats per timme/leverans visas i tabell 1 nedan och ersättningen innefattar samtliga kostnader som är förenade med uppdraget. I ersättningen ingår förutom kostnad för personal bland annat kostnad för kringtid (restid m.m.), s.k. bomtid (se 6.2.5. nedan), kostnad för administration och lokal, momskompensation (privat regi), kompensation för yttersta ansvaret/ej möjlighet till kapacitetstak (egen regi) m.m.

Ersättningsnivåerna justeras årligen och ersättning utgår normalt som mest upp till beviljad tid för hemtjänstinsatser. Dock kan utökade insatser beviljas i händelse av att förändrade och/eller oförutsedda behov uppstår hos brukare men då ska myndighetsutövningen (biståndshandläggare) meddelas omgående om detta förändrade behov (se vidare 6.2.8. nedan) och godkännande av det utökade behovet behöver ske och ska kommuniceras/godkännas inom 24 timmar.

Tabell 1. Ersättning i egen & privat regi per timme/leverans i hemvården

Ersättningar 2018, per timme/leverans	Ersättning i kronor	
	Tätort	Landsbygd
Insats		
Service, <i>exkl.</i> matlåda med leverans	330	431
Matservice, matlåda <i>inkl.</i> leverans, per leverans	61	61
Personlig omvårdnad	443	580
Delegerad hemsjukvård	443	580
Hemsjukvård legitimerad personal*, dagtid	459	459
Kompletterande hemtjänst till annat grundbeslut**	330	385
Larminsatser 07.00 – 22.00	443	580
Larm kl 22.00 – 23.00	513	599
Tid för vak***	330	385

*Grunder och principer för ersättning för hemsjukvård utförd av legitimerad personal skiljer sig från ersättning avseende hemtjänst och delegerad hälso- och sjukvård vilket redovisas separat i avsnitt 6.2.1. nedan.

** Inbegriper ett grundbeslut på annan insats än hemtjänst. Grundbeslut inkluderar personlig assistans enligt lag om stöd och service (LSS) eller assistansersättning enligt Socialförsäkringsbalken (SFB) samt stöd i assistansliknande form enligt Socialtjänstlagen (SoL). Timersättningen är 295 kr för de kompletterande utförda hemtjänsttimmarna (SoL) till grundbeslutet och ersättningen gäller från första timmen och förutsätter en mer sammanhängande insattid per enskild än normalt.

*** Insattid för vak insatt av sjuksköterska eller biståndshandläggare.

6.2.1. Ersättning för hemsjukvård utförd av legitimerad personal

Ersättning för hemsjukvårdsinsatser av legitimerad personal (sjuksköterska, arbetsterapeut, sjukgymnast/fysioterapeut) grundar sig på en schablontid per månad och patient och antalet patienter per utförare samt en och samma timersättning oavsett tätort eller landsbygd.

Bilaga 6: Regler för registrering av tid och ersättning

Ersättningen till utföraren per månad baseras på:

Antalet patienter x schablontid per patient och månad x timersättning (se exempel nedan).

Antalet patienter grundar sig på genomsnittliga antalet patienter/månad per utförare och mätperiod¹. Med utförare menas här den juridiska person som tecknat avtal med kommunen.

Den schablontid per patient som används till samtliga utförare inkluderar både så kallad *direkt* tid, tid med och/eller hemma hos patient, och *indirekt* tid. Schablontiden per patient utgör ersättningsgrund under ett helt kalenderår och är för 2018 satt till 5,8 timmar per patient och månad. Schablontiden per patient och månad samt timersättningen är föremål för översyn och justering årligen till skillnad mot antalet patienter som kan justeras halvårsvis.

För att åskådliggöra ett utfall i kronor av beskriven ersättningsmodell för utförande av hemsjukvård av legitimerad personal illustreras nedan ett exempel på ersättning per månad under ett halvår för en utförare med i genomsnitt 50 patienter/månad för mätperioden:

Antal patienter (50 st) x Schablontid per patient och månad (5,8 tim) x Timersättning (459 kr)

Ersättning i kronor: $50 \times 5,8 \times 459 = 133\ 110$ kr/månad.

I fallet ovan erhåller utföraren 133 110 kr per månad under ett halvår. Samma schablontid per patient och timersättning tillämpas som ersättningsgrund till alla utförare under ett kalenderår. Det som är unikt som ersättningsgrund per utförare är antalet patienter och kan således ändras per halvår såvida genomsnittliga patientantalet för mätperioden minskar eller ökar hos utföraren.

6.2.2. Extra ersättning för särskild vårdtyngd inom hemsjukvården

I händelse av att utförare har patienter med extra stor vårdtyngd kan ytterligare ersättning yrkas. Denna extra ersättning kan endast yrkas för hemsjukvårdsinsatser och kräver att utförare skyndsamt skickar in en utförlig skriftlig redogörelse av:

- Vilken/vilka denna/dessa patient(er) är och när tillflödet av denna/dessa skedde,
- Vilka insatser som är aktuella,
- Vilka beviljade hemtjänstinsatser patient(er) har,
- Detaljerad beskrivning av vårdbehov hos patient/patienter i form av insatser (antal timmar per besök/insats) per dygn och en uppskattning om hur länge patient(er) bedöms ha särskild vårdtyngd.

En förutsättning för att beviljas extra ersättning är att patienten har behov av specialiserade medicinska insatser som i tid kräver mer sammanhängande och kontinuerliga vårdinsatser över dygnet. Bedömning sker i samband med framtagande av samordnad individuell plan (SIP). Beslut om den extra ersättning som kan komma ifråga tas av äldrenämndens presidium.

¹ Mätperiod 1 inbegriper 1 maj till 31 oktober för ersättning från 1 januari till 30 juni nästkommande år. Mätperiod 2 inbegriper 1 november till 30 april för ersättning från 1 juli till 31 december.

6.2.3. Ersättning för delegerade hemsjukvårdsinsatser

Ersättning för delegerade hemsjukvårdsinsatser ges för utförd tid. Maximalt kan ersättning per månad för delegerad hälso- och sjukvård ges till respektive enhet² hos varje utförare uppgående till 20 procent av totalt utförd omvårdnadstid (SoL) för den enheten. Såvida en utförare endast har en enhet gäller den maximala ersättningen för delegerad hälso- och sjukvård per utförare istället.

6.2.4. Dubbelbemanning

När dubbelbemanning utförs hemma hos enskild ska endast en personal registrera besöket som dubbelbemanning och den andra personen som vanlig utförd tid förutom för larminsatser då varje personal ska registrera utförd tid. Dubbelbemanning dagtid kan endast registreras när biståndsbeslut finns för detta.

6.2.5. Bomtid och ansvar för brukare

Bomtid avser planerade besök som inte kan utföras beroende på att enskild inte är hemma och ej meddelat frånvaro innan besöket. Bomtid ingår i timersättningen. När utförare kommer till en enskild brukare som inte öppnar dörren utan att i förväg meddelat frånvaro ansvarar utförare för att undersöka var enskild är och att ingenting hänt denne person.

6.2.6. Matservice

Matservice är samlingsbegreppet för matlåda och leverans av matlåda. Ersättning utgår per leverans oavsett kostalternativ eller eventuella specialkost. Matlådan ska innehålla efterrätt en gång per dag.

6.2.7. Särskilt om schablontider för vissa serviceinsatser

För nedanstående insatser som utförs utgår schablontider enligt:

- Tvätt (hel) per tillfälle och person 80 minuter iläggning och upp-plockning av tvätt ur maskin, torkning av tvätt, sortering av tvätt.
- Tvätt (del) per tillfälle och person 40 minuter iläggning och plockning av tvätt ur maskin, torkning av tvätt.
- Inköp/ärende per tillfälle och person 40 minuter.

För övrigt ska den absoluta merparten av samtliga serviceinsatser utföras vardagar dagtid.

² Med enhet avses om en utförare har flera enheter inom företaget.

6.2.8. Förändrade behov hos brukare

Normalt kan ersättning maximalt endast utgå för beviljad tid. I vissa fall kan dock behov av utökade insatser uppstå hos brukare utöver redan beviljad tid. I sådana fall ska myndighetsutövningen (biståndshandläggare) kontaktas omgående för omprövning av biståndsbeslut. Om utökade insatser beviljas sker detta från den dag behov uppstod och ersättning ges från den dagen. Ersättning ges för utförd tid som beviljas.

6.2.9. Vak ersättning beslutat av sjuksköterska

Vård i livet slutet eller en oförutsedd händelse hos en brukare, exempelvis akut sjukdom eller olycksfall, där det finns behov av vak/tillsyn ansvarar utföraren för att tillmötesgå och åtgärda den enskildes behov. Utförarens sjuksköterskor är behöriga att fatta beslut om insatsen vak/tillsyn. Utföraren ansvarar för bemanningen av vaket/tillsynen.

Ersättning för vak/tillsyn insatt av sjuksköterska utgår i max ett dygn per brukare/patient.

6.2.10. Vak ersättning beviljad av biståndshandläggare

Vård i livet slutet eller en oförutsedd händelse hos en brukare, exempelvis akut sjukdom eller olycksfall där det finns behov av vak eller tillsyn kan beviljas av biståndshandläggare. Dagutföraren ansvarar för bemanningen av vaket/tillsynen. Ersättning för vak insatt av biståndshandläggare utgår enligt fattat biståndsbeslut.

6.2.11. Utbetalning av ersättning

Ersättning utbetalas från två nämnder, beroende på den enskildes ålder och huvudsakliga beslut.

Äldrenämnden: brukare från den månad de fyller 65 år eller äldre

Omsorgsnämnden: brukare till den månad de fyller 65 år eller yngre

För brukare som har ett LSS-beslut i grunden med kompletterande hemtjänst är det Omsorgsnämnden som betalar ut hemtjänstersättningen för brukare 64 år eller yngre och Äldrenämnden för brukare 65 år eller äldre.